

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44453
Nom	Política escolar i psicopedagogia
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2211 - M.U. en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - M.U. en Psicopedagogia	3 - Formació comuna III	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PAYA RICO, ANDRES	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

L'assignatura “Política escolar i psicopedagogia” persegueix mitjançant lectures d'articles científics i el debat en petit grup-seminari, el desenvolupament de l'esperit crític i l'anàlisi política de tots aquells temes o qüestions educatives que afecten al sistema educatiu.

Les reflexions políticament fonamentades, l'anàlisi crítica dels diferents aspectes pedagògics i la cosmovisió en clau política dels fenòmens educatius, porten a desenvolupar la competència del pensament crític, necessari també per a l'acompliment professional del psicopedagog/a escolar.

L'elaboració i defensa d'un assaig crític, subjectiu i reflexiu per part de l'alumnat que cursa l'assignatura, facilita la labor de pensament i introspecció política i analítica, gràcies a les lectures i comprensió de les dimensions socials i polítiques de l'educació en els seus aspectes menys visibles o tangibles, però determinants de la praxi psicopedagògica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2211 - M.U. en Psicopedagogia

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.
- Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.
- Millorar la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenrotllar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.
- Emetre informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzar, dissenyar i promoure processos d'ensenyança i aprenentatge per mitjà de l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.
- Desenvolupar la innovació i la creativitat en la pràctica professional i aplicar els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.

- Dissenyar, assessorar, coordinar i avaluar programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzar les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal , així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyança i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.
- Diagnosticar, assessorar, previndre i intervindre a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb risc d'exclusió educativa i/o social.
- Dissenyar, aplicar i avaluar programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenrotllament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.
- Dissenyar, avaluar i adaptar processos d'ensenyança - aprenentatge als models de convivència en els distints contextos socials, lingüístics i culturals en els que exercisca el seu treball.
- Dissenyar, implementar, coordinar i avaluar intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les eixides professionals de l'alumnat.
- Desenvolupar la capacitat d'autoformació de les persones i la busca de recursos per al seu desenrotllament professional al llarg de la vida.
- Treballar amb la comunitat per a desenrotllar, implementar i avaluar plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, servicis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, a fi de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.
- Promoure, organitzar i avaluar quantes mesures d'assessorament i intervenció possibiliten una millor implicació i capacitació de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seua participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i/o la social.
- Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.
- Promoure i/o col·laborar en la implementació dels processos de qualitat, innovació i millora de l'educació, així com en la investigació sobre els mateixos i assessorar i col·laborar amb el professorat per a la millora dels processos d'ensenyança / aprenentatge.
- Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre juís psicopedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.
- Usar les tecnologies de la informació i la comunicació per a obtindre, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informàtics...) .

- Conéixer, comprendre i valorar críticament les polítiques educatives i els seus fonaments ideològics, en els contextos nacional i internacional a fi de poder assessorar i intervindre en el disseny i execució de les mateixes.
- Avaluar i diagnosticar els aprenents en els diferents aspectes del desenrotllament (aptituds, interessos, personalitat, motivació....) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.
- Avaluar processos de desenrotllament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg del cicle vital.
- Que els estudiants s'impliquen de manera general i transversal, en l'aplicació i defensa de tots els drets fonamentals i democràtics, així com els principis de millora social

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els/les estudiants saben aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

- Els/les estudiants són capaces d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Els/les estudiants saben comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Els/les estudiants posseeixen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autònom.
- Mantenen un comportament reflexiu i crític davant la realitat social i educativa i afavoreixen els canvis, transformacions i innovacions que portin a millorar la qualitat de vida individual i social.
- Actuen amb professionalitat i comportament ètic en l'acompliment de les seves tasques.
- Milloren la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenvolupar estratègies que facilitin la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.
- Emeten informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzen, dissenyen i promouen processos d'ensenyament i aprenentatge mitjançant l'ús de diferents llenguatges,

mitjans i recursos.

- Desenvolupen la innovació i la creativitat en la pràctica professional i apliquen els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.

- Dissenyen, assessoren, coordinen i avaluen programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzen les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal, així com aquelles condicions personals i socials que facilitin o dificultin el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat i la seva adaptació a l'àmbit escolar.

- Diagnostiquen, assessoren, prevenen i intervenen a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb el risc d'exclusió educativa i/o social.

- Dissenyen, apliquen i avaluen programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenvolupament, les seves necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.

- Dissenyen, avaluen i adapten processos d'ensenyament - aprenentatge als models de convivència en els diferents contextos socials, lingüístics i culturals en els quals exerceixi el seu treball.

- Dissenyen, implementen, coordinen i avaluen intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les sortides professionals de l'alumnat.

- Desenvolupen la capacitat d'autoformació de les persones i la recerca de recursos per al seu desenvolupament professional al llarg de la vida.

- Treballen amb la comunitat per desenvolupar, implementen i avaluen plans d'acció amb mires de millora econòmica, social, educativa i de l'ocupació i projectes, serveis, polítiques i pràctiques psicoeducatives, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de les persones, organitzacions i/o col·lectius específics en col·laboració amb altres professionals i agents socials.

- Promouen, organitzen i avaluen quantes mesures d'assessorament i intervenció possibilitin una millor implicació i capacitat de les famílies en l'educació dels seus fills, així com la seva participació i col·laboració amb centres escolars i amb altres institucions, tant en la dimensió personal, com en l'evolutiva i/o la social.

- Col·laboren amb el professorat en l'acompliment de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyament, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.

- Reuneixen i interpreten dades rellevants per emetre judicis psicopedagògics que incloguin una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.
- Fan ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per obtenir, elaborar i proporcionar informació educativa i pròpia de les ocupacions (bases de dades, programes informàtics).
- Coneixen, comprenen i valoren críticament les polítiques educatives i els seus fonaments ideològics, en els contextos nacional i internacional a fi de poder assessorar i intervenir en el disseny i execució de les mateixes.
- Avaluen i diagnostica als aprenents en els diferents aspectes del desenvolupament (aptituds, interessos, personalitat, motivació....) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.
- Avaluen processos de desenvolupament i aprenentatge humà, tant normals com a atípics, al llarg del cicle vital.
- Assessoren i col·laboren amb el professorat per a la millora dels processos d'ensenyament/aprenentatge.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Escola i participació política

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre tots els aspectes de la participació escolar: conceptualització i tipus de participació, obstacles i dificultats, espais i agents de participació, estratègies i formació per a la participació, etc.

2. Fracàs escolar, exclusió social i polítiques educació inclusiva

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre la conceptualització del fracàs escolar lligat al rendiment educatiu i/o l'èxit escolar, així com a l'exclusió social com a conseqüència del mateix i la proposta d'una educació inclusiva en una societat inclusiva que persegueixi una formació de tots i per a tots, de qualitat, equitativa i justa social i pedagògicament parlant.

3. Política escolar i neoliberalisme

En aquest bloc de contingut reflexionem sobre el paper de l'Estat i el mercat en l'educació d'un món globalitzat marcat per les polítiques neoliberals i neoconservadores. La llibertat d'ensenyament i el dret a l'educació, s'esgrimeixen com a arguments en una escola dual, segregadora i competitiva que busca la inserció professional i la mercantilització de l'educació, enfront d'altres objectius d'índole més social i pedagògica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	9,00	100
Treball en grup	7,00	100
Classes de teoria	4,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	72,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les metodologies docents emprades en el mòdul són: les classes magistrals, el debat-seminari col·lectiu, les lectures d'articles científics sobre política escolar i psicopedagogia, així com la realització d'un assaig crític i reflexiu sobre un aspecte sociopolític de l'escola i/o l'educació

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i per a la qualificació final es tindrà en compte l'assistència i participació activa en els seminaris de classe (15%), així com l'assaig o breu treball de recerca individual (85%).

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Referència b1: ORAISON, María Mercedes y PÉREZ, Ana María (2006) Escuela y participación: el difícil camino de la construcción de ciudadanía en Revista Iberoamericana de educación, Nº 42, 2006, págs. 15-30
- Referència b2: ESCUDERO MUÑOZ, Juan Manuel (2005) Fracaso escolar, exclusión educativa ¿De qué se excluye y cómo? en Profesorado, revista de currículum y formación del profesorado, 1, (1), 2005.
- Referència b3: VIÑAO FRAGO, Antonio (2012) El desmantelamiento del derecho a la educación: discursos y estrategias neoconservadoras en Áreas. Revista Internacional de Ciencias Sociales nº 31, p. 97-107

Complementàries

-

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

CASTELLÀ:

Se mantienen todos los contenidos inicialmente programados en la guía docente original.

VALENCIÀ:

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent original.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

CASTELLÀ:

La docencia se redistribuirá inicialmente en semanas alternas atendiendo al criterio establecido desde Junta de Gobierno de buscar la máxima presencialidad y garantizar la seguridad de alumnado y profesorado. No obstante, la organización definitiva se determinará en función del contexto sanitario-académico y la normativa institucional, pudiendo dar lugar a variaciones que no pueden ser contempladas a priori.

Las sesiones que no permitan la asistencia presencial en clase contarán, además de con los materiales y lecturas habituales, con materiales curriculares alternativos tales como videoconferencias grabadas, lecturas complementarias o actividades a realizar mediante el aula virtual. Se refuerza, por tanto, el principio de trabajo autónomo por parte del estudiantado. El profesorado estará disponible en su horario de tutorías virtuales, para la resolución de dudas, y se priorizará y reforzará la atención a distancia tanto

individualizada como colectiva para el seguimiento de trabajos a través del correo electrónico y de videoconferencias.

VALENCIÀ:

La docència es redistribuirà inicialment setmanes alternes atenent al criteri establert des de Junta de Govern de buscar la màxima presencialitat i garantir la seguretat d'estudiantat i professorat. Per això, l'organització definitiva es determinarà en funció del context sanitari-acadèmic i la normativa institucional, poden donar lloc a variacions que no poden ser contemplades a priori.

Les sessions que no permeten l'assistència presencial en classe contarán, a més a més de amb els materials i lectures habituals, amb materials curriculars alternatius com videoconferències gravades, lectures complementàries o activitats a realitzar mitjançant l'aula virtual. Es reforça, per tant, el principi de treball autònom per part de l'estudiantat. El professorat estarà disponible en el seu horari de tutories virtuals per a la resolució de dubtes, i es prioritzarà i reforçarà l'atenció a distància tant individualitzada com col·lectiva per al seguiment de treballs en grup a través del correu electrònic i de videoconferències.

3. Metodología docente

3. Metodología docente

CASTELLÀ:

La docencia combinará las clases presenciales con la no presencialidad, síncrona o asíncrona, generando el llamado modelo híbrido y que, en todo caso, siempre debe considerar la previsión de la evolución de la pandemia, así como las posibles medidas preventivas.

En cuanto a las clases presenciales y siguiendo las directrices de Junta de Gobierno y del propio Decanato del centro, habrán de tener un carácter participativo. En todo caso y como regla general, potenciando la participación del estudiantado-

VALENCIÀ:

La docència combinarà les classes presencials amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona, generant l'anomenat model híbrid i que, en tot cas, sempre ha de considerar la previsió de l'evolució de la pandèmia, així com les possibles mesures preventives.

En quant a les classes presencials, seguint les directrius de Junta de Govern i el propi Decanat del centre, tindran un caràcter participatiu. En tot cas i com a regla general, potenciant la participació de l'estudiantat.

4. Avaluació

4. Evaluación

CASTELLÀ:

Se mantienen las actividades evaluables de la guía original.

Valoración de la participación individual y en grupo, en las tareas que se realicen a través del contacto presencial y a distancia. Pruebas y trabajos escritos.

VALENCIÀ:

Es mantindran les activitats avaluables de la guia original.

Valoració de la participació individual i en grup, en les tasques que es realitzen a través del contacte presencial i a distància. Proves i treballs escrits.

5. Bibliografia

5. Bibliografía

CASTELLÀ:

Se mantienen las referencias bibliográficas, disponibles on line.

VALENCIÀ:

Es mantenen les referències bibliogràfiques, disponibles on line.